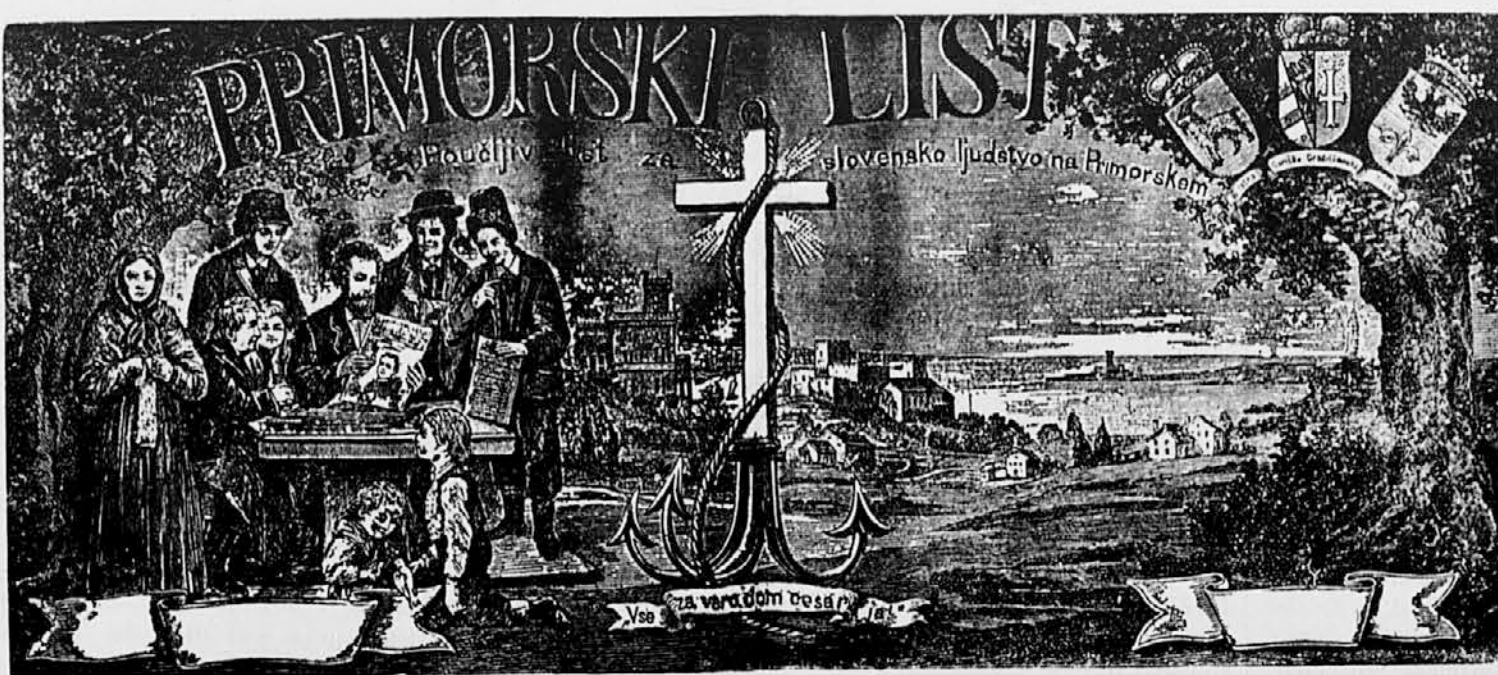

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena lista znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena K 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »narodna tiskarna« Gorici, ulica Vetrinai šte. 9.

Naročnino in namčila sprejema pravništvo v Gorici Semeniška ul. št. 10.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrhu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik.

Gorici, 20. novembra 1913

47. številka.

Ilirski škofje o izseljevanju.

Iz pastirskega lista škofov ilirske cerkvene pokrajine

V obeh naših listih smo že ponovno povdarjali, da ima izseljevanje v takem številu kot se to godi v zadnjih letih po Slovenskem, za narod in deželo prav hude in občutne posledice. To je tudi vlada že uvidela, a do kakega odločilnega koraka še ni prišlo. Par zakonskih načrtov, ki so bili že davno potrebni je zaspalo med prašnimi akti, naše ljudstvo pa je hodilo vedno v tuji svet, največkrat v svojo moralno škodo. Zato pa je prav razveseljivo dejstvo, o katerem imamo danes poročati. Da je državni zbor vzel v pretres nov zakonski načrt glede izselniškega vprašanja, to smo javili že pred kratkim našim čitateljem. V naslednjem pa podamo glavne poteze iz pastirskega lista, ki so ga izdali vsi škofje ilirske cerkvene metropolije pod vodstvom našega prevzvišenega kneza in nadškofa. Ta skupni pastirski list bo pač gotovo imel svoj blagodejni vpliv, kajti dostikrat se vidi, da premore več dobra, svarilna beseda, kot pa strogi paragrafi državnega zakona. Prevzvišeni ilirski škofje in nadškofje omenjajo sicer tudi par slučajeve, ki kažejo morda potrebo ali korist izseljevanja, a glavni del tega veleznanimivega pastirskega lista je pa vendar svarilo, naj ljudstvo ostane doma. Pastirski list pravi:

Sveta dolžnost nam je, da tu najprej opozorimo svoje vernike na nevarnosti in žalostne posledice, ki grozijo izseljenecem v versko-nravnem oziru. Dokler je mlad človek doma v krogu svojih, pod nadzorstvom dobrih staršev in duhovnega pastirja, obiskuje rad domačo cerkev ter spolnjuje krščanske dolžnosti. Ko pa se preseli v tuje kraje,

postane sam svoj, neodvisen, brez vodstva in podvržen vplivu novih razmer, ki ga obdajajo.

»Največja nesreča,« tako piše neki frančiškan iz Brooklyna, »največja nesreča za naše ljudi je, ako pridejo v naselbine, kjer ni slovenskega duhovnika, ali gredo v gozde ali na farme, kjer ni katoliških cerkva. In če so morda v teh krajih katoliške cerkve, se naši ljudje ne zmenijo zanje. Slovaki in Poljaki, ki so se izselili, v Ameriko, vprašajo najprej kje je katoliška cerkev, in gredo tja, četudi besede ne razumejo. Ako jih je kolikaj več, prosili bodo dotičnega katoliškega župnika, da jim preskrbi za Veliko noč spovednika. Slovenec se za to malo zmeni. Ako so njegovi predniki ustanovili kako slovensko katoliško društvo in so v njem kakri dobri možje, se še nekaj skrbi za opravljanje verskih dolžnosti, drugače pa se slovenski naseljenec malo briga za vero in cerkev. Silno žalostno je videti take naselbine, kar zjokati se je nad njimi. Ko je neki naš misijonar o Velikinoči prvič prišel domov iz takih naselbin, je vzkliknil: »Sram me je bilo, da sem Slovenec! Toliko podivjanosti, nemoralnosti, pijančevanja, kakor v teh naselbinah, nisem še videl.«

Silno veliko škoduje našim ljudem razvada, ki so jo prinesli s seboj iz domovine, namreč hoditi v nedeljo v gostilne. Anglež in Amerikanec porabita nedeljo, da se dobro prespita, gresta v cerkev, popoldne pa čitata na hodniku pred hišo velike nedeljske izdaje listov. Slovencu je pa nedelja dan, da gre obligatno v gostilno.

Drugo zlo za naseljence je skupno stanovanje, ki se imenuje »boarding-house«, to je hiša, kjer ima en mož s svojo ženo več moških na stanovanju in hrani. Gospodar hoče, da tudi njegova žena kaj zasluži. Zato vzame

mož večje stanovanje in kakih 10 do 25 fantov in mož na »board«, katerim preskrbuje žena hrano in perilo proti primerni odškodnini. To skupno stanovanje je v nravnem oziru zelo nevarno, posebno oženjenim. Koliko prokletstva in celo pobojev so rodili ti »boarding-houses«, se ne da popisati.

Na nekaterih krajih Goriškega in sosednjega Kranjskega se je udomačila razvada, da gredo mlade matere v Egipt kot dojilje, dekleta pa kot služkinje, pestunje, sobarice. Skušnja uči, da se ene in druge večkrat pokvarijo, divje žive ali celo zaradi ženitve od katoliške vere odpadejo. Že parkrat se je zgodilo, da je katoliška Slovenka postala mohamedanka.

Tudi na Vestfalskem je, kakor pripovedujejo naši misijonarji, med slovenskimi delavci zavladala verska mlačnost in brezbržnost, tako da se jih mnogo odtuji katoliški cerkvi in slovenski narodnosti.

Silno veliko izseljencev pokvari slaba časopisje. Izmed 12 slovenskih listov, ki izhajajo v Ameriki, sta samo dva katoliška: »Amerikanski Slovenec« in »Ave Marija«. Drugi so pa vsi odločno rdeči, ali pa rdeče pobarvani. Njih vpliv je pogubonosni; zato bo treba resno ukreniti, da se vpliv teh listov omeji.

Versko mlačnost pospešujejo tudi nekatoliške šole, v katere pošiljajo Slovenci svojo decu, ako nimajo svojih šol, in naposled mešani z akoni. Katoliška cerkev je vsled teh žalostnih razmer samo v Združenih državah Severne Amerike izgubila doslej več ko 12 milijonov svojih udov. Ali ni to strašna zguba in nesreča za katoliško cerkev in dotične odpadnike?

Nič manj pogubonosno je prekmorsko izseljevanje v **gospodarskem oziru**.

Zgubo, veliko škodo trpi naša domovina s tem, da ji izseljenci odtegnejo svoje telesne in duševne moči. Država vrh tega izgubi toliko mladih vojakov. Delo je kapital, in ves ta kapital delavnih moči se vsled izseljevanja odtegne naši državi v korist druge države. Dlan in um naših državljanov pospešujeta razvoj obrtnije in poljedelstva v tujih državah, med tem ko pri nas oboje peša.

Naši ljudje mislijo, da leži v Ameriki toliko zlata in srebra na cesti, da ga kar v prgišče zajemaš in naenkrat obogatiš. Ali svetle amerikanske dolarje je treba ravno tako kakor pri nas trdo zaslužiti. Ko bi kateri tako pridno doma delali kakor na tujem, bi še prej obogateli. Če pa kdo ne zna v Ameriki varčevati, kakor Italijani, ki pošiljajo ali prinašajo vsako leto milijone domov, mu ne pomaga nobena še tako dobra služba ali plača.

Razun tega govori pastirski list tudi o velikanski narodni in socialni škodi, katere nihče ne more prezreti. Konečni račun je tedaj: par kron dobička — na drugi strani pa ogromna narodna, verska, gospodarska škoda, ki se ne da nikdar več popraviti. Upamo, da bodo te tople besede naših cerkvenih nadpastirjev imele prav obilo dobrega sadu in bodo marsikoga odvrnile od preteče amerikanske nesreče.

Prej in sedaj.

Mnogo se je govorilo in pisalo in mnogo se je zabavljalo čez deželno upravo zadnjih dvanajst let, češ, da je bila zelo draga in da je vzdrževala cel regiment uradnikov.

Res je, da se je deželna uprava v primeri z ono pred letom 1902, zelo podražila, kajti troški za njo so znašali l. 1901, le 52.800 K in oni za l. 1912, so proračunjeni na 243.100 K. Ta povišek

Vera in blagostanje.

(Dalje.)

Severna Amerika je Evropi skorajda najbližje tudi glede na podnebje, pri delke in druge življenske pogoje. Posledica temu je bila, da so se začeli naši ljudje prav kmalu tam naseljevati in se okoriščati z naravnim bogastvom dežele. Vrh tega ima Severna Amerika trikrat več premoga in železne rude, nego Evropa, neizčrpne petrolijeve vrelce ter mnogo velikih rek in jezer, ki zelo olajšujejo promet. Tudi so prinesli priseljenci obrtniško izurjenost, izobrazbo in razne znanosti že seboj iz Evrope. In ti so gotovo najugodnejši pogoji za povzdigo blagostanja.

Katoliške dežele v Ameriki se, razven v drugih ozirih, tudi glede na krajevno lego in naravno bogastvo zelo razlikujejo od Združenih držav. Zato je južna Amerika že sama po sebi mnogo

bolj zaprta svetovnemu prometu, nego severna. — V severni Ameriki so domačine iztrebeli z ognjem in mečem, z žganjem in razuzdanostjo, da bi tako naredili prostor evropskim priseljencem. V južni Ameriki pa so precej prizanašali domačinom ter jih vzgojili za poštene ljudi. — Sicer pa velja o južni Ameriki upravit, kar o severni: kjer so klimatične in druge razmere ugodne evropskim naseljencem, tam hitro napreduje kmetijstvo, obrtnija in trgovina.

Nikakor se torej večje blagostanje v protestantskih deželah ne sme pripisovati protestantskemu svetovnemu nazoru ali Latrovi veri; tu odločujejo činitelji, ki nimajo večinoma ničesar opraviti z vero in vera ničesar ž njimi. — Sploh pa, ali ne poyspešuje katoliška cerkev časnega blagostanja izvrstno tudi s tem, da oznanjuje skromnost in zadovoljnost, čistost in zmernost, pravičnost in ljubezen, s kratka vse kreposti? Da je pa njen vpliv dandanes tako majhen, tega ni ona kriva. Kako bo sploh

njen nauk prišel do merodajne veljave, ako se na vse mogoče načine izpodkopa njeno avtoriteto ter jo zaničuje in blati pred javnostjo?

Neopravičeno in neosnovano je torej očitiranje, da stori katoliška cerkev vse premalo za časni blagor ljudij!

2.

Tudi če bi mogla cerkev ljudem pomagati do čezmernega časnega blagostanja, bi tega ne hotela in ne smela.

Cerkev noče in ne sme hoteti čezmernega vživanja. Ona hoče, da jemo zato, da živimo; ne sme pa hoteti, da bi živeli zato, da jemo. Ona hoče, da prosimo vsakdanjega kruha, noče pa, da bi prosili vsakdanje pečenke in šampanjca. Ona noče vspodbujati ljudi k špekulacijam in podjetjem, pri katerih se išče edino-le časnih koristi, temveč hoče, da se obračajo naše misli pred vsem na posmrtno in večno. In ona priznava sama, da hoče to, in povdarja to dandanes u-

prav tako, kakor je to povdarjala v prvih časih krščanstva.

Prav, — ugovarjal bo kdo — če nam katoliška cerkev noče in ne sme priskrbeti čezmernega vživanja in blagostanja, zakaj nas potem ne pusti pri miru? — Če nam ona te sreče noče in ne sme dati, zakaj vznemirja tiste, ki si lahko pridobijo to srečo sami in na svoj račun? Zakaj ne obdrži sodbe o teh rečeh za-se? Zakaj nadleguje vedno bogatine s svojimi gorje-klici? Če nam dopade brskati po prahu zemlje, čemu nas ona napada zaradi tega? Saj je nismo vprašali za svet! — Zakaj nam ne neha očitati, da onečaščujemo nedelje in praznike? Kaj nas brigajo njeni sveti dnevi? Ona ima svoje praznike, mi si pa sami po svoje napravljamo praznike. Če že ne verujemo več v Boga, če ji prepustimo njena nebesa z angeli in svetniki vred, zakaj nam ona krati naša nebesa? Zakaj nam hoče zagreniti vsako veselje in prikrajšati vsako vživanje? —

(Dalje prih.)

je povzročila deloma preosnova uradniških plač, ki je bila vsled vedno večje draginje neobhodno potrebna, še več pa pomnožitev uradniškega osebja.

Do leta 1901. je bilo pri deželnem odboru jako malo uradnikov, a od istega časa naprej se je začelo število uradnikov zelo množiti, to pa radi tega, ker je upravno delo dež. odbora ogromno naraslo. To kažejo sledeči podatki:

Do l. 1902. je dohajalo dež. odboru največ do 7800 spisov na leto, a leto 1912 jih izkazuje 17.956.

Velike važnosti je pač, da se taki spisi pravilno, pravično in hitro rešujejo, kar se je v dobi od l. 1902 naprej do l. 1913 tudi godilo; toda rešitev uradnih spisov ne more biti glavna skrb deželne uprave, marveč njeno delovanje se mora raztezati na vse panoge gospodarstva izven deželne hiše. Tu pride v prvi vrsti v poštev kmetijstvo, potem trgovina, obrtnija, šolstvo, ceste in mostovi, uravnava voda, skrb za denarne zavode, za zdravo in dobro pitno vodo itd.

In koliko se je izdalo v dobi pred letom 1902. v te namene! Za kmetijstvo se je izdalo n. pr. l. 1899 le 42.400 K, a leta 1912 pa 227.000 K; za javna dela, ceste, mostove, uravnava voda itd. leta 1899. 300 K (beri: tristo kron), l. 1912. pa 233.300 K, torej 233.000 K več nego leta 1899. Šolstvo je pobiralo v prvi dobi povprek 33.000 K, sedaj stane približno 600.000 K na leto. Izrednih podpor se je dovolilo l. 1899. skupaj 2400 K, a v letu 1912. pa 151.000 K. Skratka, ves budget leta 1899. je znašal 486.000 K, a leta 1912. pa 2.588.800 K.

A vse to se je izvršilo, ne da bi se bile one davščine, ki obtežijo kmeta in posestnika, izdatno povišale, kajti leta 1899. je dežela pobirala 10% doklade na zemljiški davek, 12% od hišarine in 15% od obrtnine; a sedaj pobira 20% od realnega in 30% od obrtninskega davka.

Umljivo je, da se je storilo v prejšnji dobi v razmerju tozadevnih izdatkov malo ali nič za napredek v kmetijstvu. Razen obeh kmetijskih šol, ki so bile pa ravno v oni dobi zelo problematične vrednosti, in par teoretičnih predavanj ni v oni dobi znaka za povzdigo kmetijstva.

In sedaj? — Opozarjamo le na razstave goveje živine, ki so vzbudile in vzbujajo še vedno zanimanje za zboljšanje goveje pasme, na izvedbo zakona za zboljšanje govedoreje, na zavarovanje živine, na brezobrestna posojila, na preosnovo kmetijskih šol, kjer se uri leto za letom 80 kmečkih fantov v umnem gospodarstvu in kmetijstvu, in 40 deklet v uzornem gospodinjstvu. Ustanovil se je kmetijski urad, ki marljivo in vestno deluje za zboljšanje živinoreje, za zboljšanje travnikov in pašnikov, za riborejo in gozdarstvo, ki je za našo deželo vspešno sodeloval pri vinski razstavi na Dunaju, ki nadzoruje kmetijske in gospodinske tečaje, kmetijsko kolonijo pri dež. umobolnici, deželno trtnico in drevesnico v Gorici in poskusni vrt v Beljanu, poskusna polja v goratem delu dežele, ribje valilnike, in hleve za vzrejanje bikov. Ta urad pod nadzorstvom deželnega odbora je vodil tudi akcijo za nabavo krmil ob času suše in za nabavo turšice itd. itd. Sploh deželni odbor ni zamudil v tej dobi nobene prilike in ni prezrl nobenega sredstva v povzdigo kmetijstva.

Kaj se je storilo pa za ceste prej in kaj sedaj? Potrošek 300 K za ceste iz l. 1899 pove vse, kaj se je prej storilo v tem oziru; a ko bi hoteli navesti vse, kar se je v zadnjih 12. letih v tem oziru storilo, bi napolnili le s tem naš list. Ni je menda občine, ki ne bi bila dobila v ta namen deželne podpore. Tu naj omenimo le glavna dela. Zgradile ste se takozvani obmejne cesti, ki stanete nad 450.000 K, izdeluje se cesta Avče-Kal-

Bate-Grgar, ki bo stala okoli 300.000 K, gradi se tudi nova cesta Št. Ferjan-Vipolže-Dobrovo s potrebsčino 207.000 K, končana je cesta ob Lijaku, cesta okoli griča Sv. Jurija, cesta Biljana-Križ, cesta Ročinj-Kambreško, cesta Dol-Otlica, različne ceste in poti v Kožbanski dolini, na Krasu in v Furlaniji. A koliko podpor je še dovoljenih za ceste, ki se imajo graditi v bližnji bodočnosti!

Kaj se je storilo za šolstvo prej in kaj sedaj od strani deželne uprave, o tem ne moremo danes pisati, ker nam prostor to zabranjuje. Sicer pride pa to pereče vprašanje v kratkem na dnevni red, in tedaj razložimo tudi to. — Zastopniki deželne uprave v dobi 1902--1912 gledajo pač lahko s ponosom na svoje delo in želijo le, da bi novo zastopstvo to delo nadaljevalo z enako vnemo in vestnostjo.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek in včeraj je zbornica nadaljevala razpravo o povišanju davka na žganje. Včeraj se je razprava končala, nakar se je prekinilo zborovanje do prihodnjega torka.

Delegacije.

V torek ste se sestali avstrijska in ogrska delegacija. Avstrijska delegacija je imela ob 6. uri in 1 četrt zvečer svojo otvoritveno sejo, ki je bila le formalnega pomena. Seji so prisostvovali vsi, ministri in mornariški poveljnik admiral Haus. Za predsednika je bil izvoljen Poljak dr. Leo, za podpredsednika pa grof Silva Tarouca. Grof Berchtold je predložil skupni proračun za l. polletje l. 1914, nakar je bila seja zaključena.

Ogrska delegacija je imela ob 4.30 pop. sejo. Od opozicionalnih delegatov poslanske zbornice ni bil navzoč nihče. Za predsednika je bil izvoljen baron Lang, za podpreds. pa grof Avgust Zichy. Tudi tu je grof Berchtold predložil skupni proračun za l. polletje 1914.

Prestolni govor.

Pri včerašnjem sprejemu delegacij je predsednik dr. Leo cesarja, ki je bil od navzočih z živahnimi »Hoch«, »Živio« in »Slava«-klici aklamiran, pozdravil.

Izvajal je, da se je v zadnjem težavnem času za monarhijo bolj kot kdaj prej pokazala mogočna zavest, da le obstoj mogočne Avstro-Ogrske tvori najtrdnjejšo garancijo za mir Evrope. Bilo se je znani miroljubnosti cesarja zahvaliti, da ni prišlo do krvavih zapletljajev. Delegati so trdno prepričani, da se more Avstrija razvijati le na podlagi pravičnosti in enakopravnosti za vse narode. Armadi smo za njeno pripravnost vsi odkritosrčno hvaležni. Mi bomo vojaške predloge vestno proučili, toda poudarjati moramo, da so zadnji dogodki na gospodarski položaj prebivalstva zelo neugodno vplivali. V interesu države je, da se ljudsko blagostanje s pametno gospodarsko politiko zopet utrdi. V cesarju pa slavimo zaščitnika miru in dobrega očeta vseh avstrijskih narodov ter prosimo Boga, da ga ohrani še dolgo zdravega in čilega.

Cesar je na to odgovoril:

»Jaz sprejemam zagotovilo zvestobe in vdanosti, ki ste jo pravkar name naslovili, s toplo hvaležnostjo in odkritosrčnim zadoščenjem.

Vojni zapletljaji na Balkanu, s kojih izbruhom se je vaša pozornost ob priliki zadnjega delegacijskega zasedanja bavila, so s koncem druge balkanske vojske zaključeni.

Tekom krize so bila prizadevanja moje vlade na to obrnjena, da se politični in gospodarski interesi monarhije obvarujejo škode in da se položaj na bližnjem vzhodu kolikormogoče konsolidira.

Spričo velikega pomena, ki je ima Jadransko morje kot edini izhod naše prekomorske trgovine za monarhijo, je moja vlada obračala posebno pozornost na rešitev albanskega vprašanja.

V popolnem sporazumu z zvezno italijansko vlado smo na londonski poslaniški konferenci sprožili ustanovitev samostojne kneževine Albanije in se nam je posrečilo dobiti za to pritrditev in podporo velesil.

Naše razmerje do vseh velesil je trajno prijateljsko.

V resnem času se je zveza, ki nas v blagor naših narodov že več desetletij združuje z nemško državo in Italijo, zopet izkazala kot trden varuh evropskega miru. Nedavni obisk nemškega cesarja na Dunaju, ki me je zelo razveselil, vnovič spričuje tesno prijateljsko zvezo, ki obstoja med nami in Nemčijo.

Redni polletni budget vojne uprave se giblje v normalnem okviru. Povišana vojna pripravnost lanske zimo je povzročila znatne izdatke, ki so vam predloženi kot nadzahteve. Priporočam vam jih, da se v svoji preizkušeni patriotični požrtvovalnosti nanje ozirate.

V najzvestejšem izpolnjevanju svojih dolžnosti je moja oborožena sila težavno nalogo, ki se je kot posledica resnih dogodkov na Balkanu stavila nanjo, v težavnih razmerah izvršila v mojo popolno zadovoljnost. Opirajoči se na preizkušeno pripravljenost armade, vojne mornarice in obeh deželnih bramb. je bilo moji vladi mogoče, da je cilje, katere je zasedovala, uveljavila z mirnimi sredstvi.

Kljub vojnim dogodkom v sosednjih deželah se kulturno in gospodarsko napredovanje Bosne in Hercegovine ni motilo. Sprejetje železniške postave od strani bosensko-hercegovskega sabora, ki ima namen obema deželama dati nujno potrebne prometne zveze, tvori dokaz zrelega razumevanja, ki je ima ta ljudski zastop za velike interese monarhije.

Računajoč na vašo uvidnost in patriotično vnemo, vas prisrčno pozdravljam.

Delegati so cesarja navdušeno aklamirali.

Grof Berchtold je podal potem delegacijam tudi svoj eksposé, katerega so pa delegatje vsprejeli z ledeno hladnostjo.

Skerlec postane ban.

Na Dunaj je došel baron Skerlec. Skerlec se v kratkem imenuje za bana in se obenem komisarijat na Hrvaškem odpravi.

Car Ferdinand odstopi?

»Politika« vnovič za gotovo trdi, da se car Ferdinand odpove prestolu in prepusti vlado prestolonasledniku Borisu.

Predloga o lokalnih železnicah.

V svojem poročilu o bosenskih železnicah je v torek napovedal železniški minister, da vlada takoj po rešitvi malega finančnega načrta predloži predlogo o lokalnih železnicah. Izvršitev te predloge pa da bo odvisna od novih davkov, ki naj pokrijejo izdatke za lokalne železnice. Tako je med lokalnimi železnicami in velikim finančnim načrtom, ki obsega zvišanje in regulacijo pristojbin pri sodiščih že naprej napravljen iunktim.

Kaj je Albanija?

Po nemških listih, ki so od nekdanjih hvalili Albanijo, posnemamo sledeče vrstice: »Albanija obsega 16.000 km² prostora. Vsega prebivalstva je tam 860.000. Od teh je 600.000 mohamedanske, 140.000 pravoslavne in 120.000 katoliške vere. Mohamedanci se delijo na tri dele, pravoslavni tudi na tri. Nekaj jih govori toskiško, nekaj gegiško in nekaj srbsko. Tako imamo v mali Albaniji 7 strank, ki so ena drugi sovražne do

krvi. Kateri jezik naj bo uradni, kdo bo sploh poslušal in ubogal, če bo kaj ukazano? Vsi ti narodi so hudi rokovernjači, ki ne poznajo nobene pravice ne oblasti. Fuška je njih sodišče. Kulturno so tako nizko, da o kaki kulturi niti nemški listi ne morejo govoriti. Davkov ne bo hotel nikdo plačevati, ako bi se uprli in spuntali proti. Ker se tam doli nič ne dobi, pravijo nemški umetni gospodje, naj bi sedaj naša država založila tja doli svoj denar in tako »oživila« albansko kulturo. Brez denarja ni nič, kronce so potrebne. — Čitali smo že marsikaj, to pa presega že skoro vse meje, kar so tu načevali politiki nemškega kalibra. Seveda, sedaj naj damo še denar tja doli in potem naj gledamo, kako se koljejo ti plemeniti Albanci med sabo. Ta politika pač kaže vso nemško duševno revščino, ki ne seže dalje kot do albanskega plota.

Mir med Grško in Turčijo sklenjen.

Dne 13. t. m. so bile odpravljene zadnje težkoče, ki so ovirale konečni sklep miru med Grško in Turčijo. Turški delegatje so dobili pooblastilo, da podpišejo mirovno pogodbo.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slov. Sirotišče«:

P. n. gg. L. H. v Gorici 5 K; Marija Bašin 2 K; Družina Baskar 1 K; Štefan Valentinčič 1 K; Nekdo iz gor 1 K; Ad. Urbančič, mesar 1 K; M. P. 40 vin; Jos. Birska 40 vin; Josip Golob 20 vin; Ciril Fikfak 50 vin; Ivan Doljak 30 vin; Iv. Pečenko 30 vin.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Grgarju 20 K.

Mohorjani goriškega mesta zložili 11 K 60 v.

Za sklad »Slov. sirotišča«:

P. n. gg. v Prelesju: Jan. Konjedic 1 K 20 v, dve osebi 20 v, I. Konjedic 40 v, I. Zimic 1 K, v Paljevem: A. Boltar 40 v, Eliza Gašperini 40 v, A. Konjedic 80 v, Št. Ipavec 1 K, L. Erzetič 50 v, I. Erzetič 50 v, Fer. Stanič 1 K, Fr. Podberšček 60 v, A. Vodicar 40 v, Fr. Velišček 40 v; v Lagori: Kat. Zore 80 v, I. Boltar 1 K, I. Boltar 1 K, Fr. Brezigar 1 K, M. Kodelja 1 K, B. Lovrenčič 1 K, R. Boltar 1 K, Mar. Kodelja 1 K, Mart. Valentinčič 1 K, Mar. Brezigar 1 K, T. Kralj 40 v, K. Gabrijelčič 20 v, Fr. Pollak 1 K; v Kanalskem Vrhu: Fr. Gorjup 1 K, R. Brezavšček 60 v, Urša Brezavšček 40 v, I. Valentinčič 60 v, Ana Gorjup 70 v, Mar. Bajt 40 v, Al. Geric 40 v, Ivana Čuferin 80 v, Lena Rusič 20 v, Lucija Berlot 20 v, A. Čargo 40 v, Fr. Bucik 40 v, I. Berlot 40 v, Julija Bucik 1 K, A. Bucik 50 v, V. Bendelj 60 v, V. Makarovič 50 v, I. Makarovič 50 v, Kat. Goljevšček 60 v, I. Bucik 40 v. (Dalje prih.)

V Št. Ferjanu se je nabralo 35 K 60 v.

Domače in razne vesti.

NAROČNIKOM!

Mnogi gg. naročniki so nam že poslali naročnino za tekoče leto, nekateri tudi za leto 1914, a še mnogo jih je, ki dolgujejo za tekoče in tudi za lansko leto. Te prosimo, naj storijo svojo dolžnost in naj nam pošljejo zastalo naročnino. Z listom imamo velike stroške, list pa po svoji vsebini zasluži, da se ga s točnim plačevanjem podpira. Prebil je že hude boje z liberalci in z drugimi nasprotniki našega ljudstva. Tudi zanaprej hoče to pot nadaljevati. Kot prvi in najstarejši katoliški list na Goriškem zasluži »Primorski List«, da se ga podpira, da se ga širi in da se naročnino redno plačuje. Zato na delo za prvi katoliški list na Goriškem, ki je in ostane »Prim. List«.

Iz politične službe. Imenovani so: provizorični okr. komisar Karl pl. Počt v Trstu za def. okr. komisarija; namest. konceptist Pavel di Gasparo v Gorici za prov. okr. komisarija; prov. nam. konceptist Oskar vit. Kaltenegger v Gorici za def. nam. konceptista; konceptni praktikant dr. Adolf Singer v Trstu za prov. nam. konceptista.

Neverjetna predrznost. Ob zadnjih deželnozborskih volitvah je begal »Novi Čas« volivce z najdrznejšimi lažmi. Tako je n. pr. imenoval našo stranko stranko pijanskih zagovornikov ter trdil, da sta »Primorski list« in »Gorica« »slavila pijančevanje in zapravljanje kot veliko čednost našega naroda«. To obrekovanje smo zavrnili v »Gorici« s temi-le besedami: »Novi Čas« trdi, da sta »Gorica« in »Primorski list« slavila pijančevanje in zapravljanje kot veliko čednost našega naroda. Ta trditev je nesramna laž in podlo obrekovanje! Naša lista sta v dveh dopisih iz vinogradnih krajev izrecno pozvala naše ljudstvo, naj »zmerno pije vino«, ker »preveč zaužiti alkohol škoduje zdravju«. Če se torej drzne »Novi Čas« trditi, da sta naša lista slavila pijančevanje in zapravljanje, dokazuje s to trditvijo le to, da je v volilnem boju zmožen vsake laži.

Vkljub tej zavrnitvi je »Novi Čas« ponovil svojo trditev. Zato smo ga v »Gorici« z dne 19. julija t. l. pozvali, naj navede številko naših listov, v kateri se je priporočalo pijančevanje in zapravljanje, ker drugače ostane nesramen lažnik in obrekovalec.

Do danes se »Novi Čas« našemu pozivu ni odzval, pač pa je 7. t. m. svojo neresnično trditev zopet ponovil.

Ta predrznost novostrujskega glasila je naravnost neverjetna!

In zopet nesreča z orožjem. 18-letni grof Erdin Attimis v Attimsu v Furlaniji se je pripravljaj na dvorišču na lov pri tem pa je poslal sina svojega kolona 17-letnega Antona Garussi po neko stvar. Garussi-ju je rekel, naj se pozuri, sicer da ustrelji in pomeri s puško nanj; strel pade in Garussi se zgrudi mrtev na tla. Mladi grofič, videč nesrečo, pa je zbežal kot bi bil zblaznel.

Kužne bolezni na Primorskem. Kuža na gobcu in parkljih razsaja v Dolini, v Klancu, v Črničah, v Šteferjanu, v Prvačini, v Kojkem, v Avberju, v Kobleglavi, v Lokvi, v Naklem, v Pliskovici, v Povirju, v Štanjelu, v Škrbini in v Štjaku. Svinjska kuga divja: v Čresu, v Kastvu, v Jelšanah, v Lovranu v Trstu. Roža pila je še razširjena po Istri, kurja kolera pa po naši Furlaniji. Postojnski okraj na Kranjskem je še vedno močno okužen.

Nadvojvodinja sprejela slovenske in hrvaške pevce v Miramaru. V nedeljo je polételo hrvaško pevsko društvo »Kolo« iz Zagreba v Trst, kjer je hrvaške pevce sprejela na kolodvoru slovenska množica, broječa 2000 oseb. V soboto zvečer je »Kolo« priredilo koncert v tržaškem »Narodnem domu«, v nedeljo se je pa vršil izlet po morju. — Vzlic temu, da biva sedaj članica cesarske rodbine v Miramaru, so si vendaj »Kolaši« mogli ogledati ta krasni košček naše zemlje. Ogledali so si park, a pred gradom samim je povabila nadvojvodinja Marija Josipina na kratek pogovor voditelja dr. Rybára s »Kolovim« tajnikom prof. Grünwaldom in dr. Jedlowskim. Menda je prvokrat ob tej in taki priliki zadonela pred cesarskim gradom miramarskim naša jugoslovanska himna »Lepa naša domovina«, in visoka gospa je le obžalovala, da ni bil to popolni zbor »Kolašev«, ki jo je zapel s svojimi tržaškimi spremljevalci. Oddelek pevcev se je namreč že jutraj odpeljal v Pazin, kjer je priredil koncert. Nadvojvodinja se je zanimala celo tudi za to, kdaj se zopet povrnejo zagrebški pevci v svojo domovino, a izrazila je svoje odkrito priznanje naši lepi pesmi. Ko so

pevci odkritih glav zapeli cesarsko himno je prišla nadvojvodinja Marija Josipina k oknu ter dvignila na roke svojega malega vnuka, sina nadvojvodinje Cite. Mali nadvojvodič je z največjo radostjo pozdravljaj pevce s svojimi drobnimi ročicami, dočim je starejši nadvojvoda, sin nadvojvodinje Marije Josipine, po vojaško salutiral, dokler se je pela himna.

Razveljavljena pogodba. Tržaški magistrat je pred kratkim kupil prostore in poslopje bivšega škofijskega konvikta v Trstu za 450.000 K, toda namestništvo je to reč razveljavilo, češ, da je kupna cena dosti previsoka. Zato je potrebna sedaj nova cenitev in nova pogodba. V rečenem poslopiju misli tržaški magistrat preseliti umetniški muzej in napraviti slikarsko galerijo, kakor imajo to že vsa večja mesta.

Iz Pulja nam piše vojak: Opisati Vam hočem, kako se nam godi pri vojaki v tujini. Težka mi je bila ločitev od starišev, bratov, sester in prijateljev. Prve dni se mi je vse grozno čudno zdelo v novi obleki. Vedno sem mislil na svoj rojstni kraj. Težko je bilo iz začetka. Toda počasi sem se privadil in spoznal, da je strogost za nas mladeniče potrebna, da se naučimo reda. Zjutraj ko vstanem moram zložiti rjuhe lepo skupaj, kot da bi bile likane. Doma sem kar skočil iz postelje in se nisem več brigal, ali je postelja v redu ali ne. — Bili smo tudi v cerkvi, kjer nam je dajal g. duhovnik prav lepe nauke. K maši moremo iti seveda le ob nedeljah. — Denar ima pri vojaki tudi veliko večjo vrednost kot doma. Ena »flika« velja tu več kot doma ena krona. Upam, da se bodem tu naučil mnogo koristnega za življenje. — Oficirje imamo same Slovence in dobre kristjane. Za danes toliko, drugikrat se zopet oglašim.

Proces proti puljskim občinskim uradnikom, ki so bili od rovinjskega porotnega sodišča oproščeni, se bo vršil v prihodnjem mesecu v Celovcu.

»Glasbena Matica« v Ljubljani pripravlja velik koncert v proslavo spomina slovenskih skladateljev bratov dr. Benjamina in dr. Gustava Ipavica. — Koncert se vrši v nedeljo dne 14. decembra. Ta koncert bo za slovensko glasbo zgodovinskega pomena, ker bo pokazal zasluge obeh bratov Ipavcev za razvoj slovenske glasbe v zadnjih 60. letih.

Umrl je v Kamniku včeraj knezoškofijski svetnik župnik v p. preč. g. Martin Koč, ki je pastiroval tudi v Šturjah.

Najstarejša žena na Kranjskem je umrla v Dolgivasi na Kočevskem. — Umrla je Helena Wederwohl, rojena Perz, dočakala je starost 118 let. Omožena je bila šestkrat!

Gradnja liške železnice tako hitro napreduje, da bo na progi od Ogulina do Plaškega že 1. aprila 1914 stekel prvi vlak. Kar se tiče zveze s Kranjsko, to je zveze med Metliko in Karlovcem, ki predstavlja del zveze z Dalmacijo, je zgradba te proge že tako napredovala, da se že 22. t. m. izvrši poizkusna vožnja.

Sleparije na reškem magistratu. Pri carinskem oddelku reškega mestnega magistrata so prišli na sled velikim denarnim nerednostim. Primanjkuje okoli 10.000 K. Zaradi tega je bilo aretiranih več carinskih uradnikov.

Kako mesto Zagreb meščane s hrano preskrbuje. Zagrebški občinski odbor je naročil za zimo 28 vagonov krompirja, 2 vagona kislega zelja, 2 vagona fižola in veliko jaje. Dalje je naročil 15.800 kg različnih rib in 8200 kg morskih losov, ki se bodo prodajale vsak petek na trgu. Kakor znano, ima občina troje mesnic, kjer prodaja goveje in prašičevo meso prve vrste. — Dalje prodaja občina mleko in mlečne

izdelke ter zelenjavo. Večja naročila se dostavljajo strankam na dom.

Jubilejni spomenik cesarju Francu Jožetu I. Na Dunaju se je konstituiral pripravljajni odbor obstoječ iz mnogobrojnih odličnih gospodov, ki namerava postaviti našemu cesarju Francu Jožetu I. za njegov 65 letni vladarski jubilej odličan spomenik v dunajski rezidenci. Spomenik naj bo nekakov znak hvaležnosti vseh državljanov trozveze, tedaj tudi Nemčije in Italije. 150 milijonov prebivalcev bode tako pokazalo svojo udanost sivolasemu našemu vladarju, ki sedi že tako dolgo vrsto let na prestolu svojih dedov. Dne 2. decembra t. l. bode preteklo že 65 let njegovega modrega vladanja, to je doba, ki je malokomu bila od božje previdnosti dodeljena. Zato pa se pripravljajo narodi širom naše Avstrije, da dostojno proslavijo ta pomemben dan, kakor jih je malo v zgodovini. Očiten znak udanosti in ljubezni do častitljivega vladarja pa bo ravno omenjeni slavnostni spomenik, ki bo postavljen v dunajskem mestu.

»Svobodna misel« razpuščena. Iz Frage poročajo: Vlada je društvo »Volna Myšlenka« (»Svobodna Misel«), ki je izdajala tudi znani slovenski enakominski list, razpustila, ker je dosledno preziralo društveni in shodni zakon in zaplenila društveno blagajno s 50.000 kronami. Svobodomislec so seveda zelo razburjeni, ker jim vlada noče priznati privilegija, da bi smeli zborovati in se shajati proti postavi. Češki socialni demokrati bodo vložili tozadevno interpelacijo na ministra notranjih zadev.

Sto in štiri voščila za god deželnemu odborniku na Dunaju, Leopoldu Kunschaku, v obliki inseratov prinaša nekaj dunajski delavski list. Sicer je to lepa reč, a morda je tu le nekoliko preveč osebnega kulta, kakor bi rekel »Novi čas«. Ta denar bi gotovo krščanska socialna delavska stranka porabila v današnji draginji nekoliko bolje, ako bi ga dala potrebnim in zmrzujočim dunajskim otrokom.

Mednarodna telovadna tekma v Parizu. Pri mednarodni telovadni tekmi v Parizu so dobili prve nagrade: Čehi, ki so izmed 840 mogočih točk dosegli 804, Francozi (777 točk), Italijani (772), Belgijci (733) in Slovenci s 706 točkami na petem mestu.

Pes, ki nosi domov denar. Neverjetni dogodek se je pripetil minuli teden v Plznu. Pes nekega tamošnjega gostilničarja v Veleslavinovi ulici se je celo noč okrog potepal. Ko je pa jutraj pritekel domov, je imel v gobcu nekaj — bankovcev. Kje je dobil pes nenavadni plen ni znano. Gostilničar je oddal denar policijskemu uradu.

Saharin v basu. Iz Solnograda se poroča, da je bil tam aretiran nekov »muzikant«, ki je prišel z velikim basom z Bavarskega čez mejo. Na kolodvoru v Solnogradu mu je carinski uradnik še pomagal bas spraviti ven, a ker je bil ta »štrument« nekam čudno težak, so pogledali stvar bolj od blizu. In res je bil bas naložen s saharinom, katerega se ne sme nositi čez mejo. »Sladkega« muzikanta so seveda zaprli, kjer mu bodo godli bolj grenke.

Grki pometali bolgarske vjetnike v morje. Iz Sofije poročajo: Odkrivati se je pričela skrivnost o tso di tistih bolgarskih vojakov, ki so jih Grki vjeli, a jih ni bilo, ko so vjetnike Bolgari in Grki menjavali. Doznali so, da so 80 bolgarskih vojakov, ki so jih v verige uklenili, prepeljali na parnik »Pelops«, češ da jih bodo zdravniško nadzorovali, če so zdravi. Med vožnjo so pa bolgarske vojske na kapitanovo povelje vrgli v morje: dvanaest bolgarskih vojni vjetnikov so pa Grki na isti ladji do smrti mučili. To je videlo več potni-

kov, med njimi tudi ravnatelj družbe Singer.

Oklopne srajce za pariško policijo. Pariška policija, ki se je n. pr. že posluževala pri obleganju hiše anarhistovske tolpe Bonnotove in Carnierove v Nogentu sur Marne in drugod za brambo policajev posebnih štetev, preizkuša sedaj novo iznašle oklopne srajce. Kroglice iz browninga devetmilimeterskega kalibra, izstreljene na dva metra daljave, so odskočile od oklopne srajce, ne da bi količikaj poškodovale en milimeter debele ploščice iz neke nove kovine.

Verska statistika v Nemčiji. Po zadnjem uradnem štetju znaša prebivalstvo Nemčije 61,7 milijonov prebivalcev in sicer 30 milijonov moških in 31 milijonov ženskih. Po veri je protestantov 38 milijonov, katoličanov 22 milijonov, drugih kristjanov 0,21 milijonov, judov 0,566 milijonov in drugih verstev 0,028 milijonov. Katoličani se najbolj bavijo s poljedelstvom (46%), potem z industrijo (43%) in najmanj s trgovino (11%). Protestanti so najbolj zaposleni v industriji (47%) potem v poljedelstvu (37%) in precej malo jih je v trgovini (15%). Judje so najbolj zaposleni v trgovini (68%), potem v industriji (29%) in najmanj v poljedelstvu (okoli 2%). Med uradniki je 71% protestantov, 25% katoličanov in 2% judov. Med advokati in notarji je 57% protestantov, 27% katoličanov in 14% judov. Zdravniki so povečini protestantje (63%), katoličanov je le 29% in judov 6%. Pisateljev in učenjakov je protestantov 64%, katoličanov 21% in judov 8%.

Šiba bo zopet pela v angleških šolah. »Temps« piše, da je komisija za vzgojo sklenila, da se v angleških šolah uvedejo zopet telesne kazni.

Kiamil paša umrl. Bivši turški veliki vezir Kiamil paša je minole dni umrl na otoku Ciper.

Pribita resnica je, da vsak naročnik turške srečke mora zadeti! V srečnem slučaju znaša dobiček 400.000 ali 200.000 zlatih frankov, v manj ugodnem slučaju 30.000, 10.000, 4000 frankov itd., v najneugodnejšem pa mora zadeti vsaj 400 frankov. Za turško srečko, koje prihodnje žrebanje se vrši 1. decembra t. l., izdan denar tedaj nikakor ni izgubljen, kakor na primer po brezuspešni igri v loteriji, marveč tvori varno naloženo glavnico, ki se zvišuje z vedno naraščajočo vrednostjo turških srečk. Prav posebno in velike važnosti pa je, da naročnik turške srečke že po vplačilu prvega obroka zadobi izključno pravico do dobitkov in da po odplačilu kupnine brez vsakega nadaljnjega vplačevanja igra toliko časa naprej, dokler ne zadene. In enkrat mora zadeti! Da je vsakomur, kdor hoče svojo srečo poskusiti s srečko, omogočeno nabaviti si v ta namen najboljšo turško srečko, določili so se mesečni obroki na samo 4 krone 75 vinarjev. Kdor pa hoče plačevati mesečno po 6 kron, dobi poleg turške srečke še izborna srečko italijanskega rudeč. križa, tako, da ima potem na leto desetkrat upanje na glavne in druge lepe večje dobitke.

Listnica uprave: Gosp. Lister Ivan: Naročnina plačana do konec leta 1914. Hvala lepa!

Mestne novice.

V spomin na pokojno cesarico Elizabeto je imela včeraj goriška šolska mladina v raznih cerkvah sv. mašo.

Umrl je v umobolnici v Gorici višji evidenčni oficial v p. Marcel Kronegger. Pogreb se je vršil v nedeljo.

Premeščenje. Poveljnik 5. oddelka 7. deželnega orožniškega poveljstva v Gorici nadporočnik Rihard Dimme je premeščen v Klatovo na Češkem.

Glas iz občinstva. Že davno je rila »Gorica« s »Primorskim

pred nekim nemškim (nelogičnim) govornikom — zadnji čas nad centralno kavarno. Pričakovali smo, da se mu pokaže pot, od koder je prišel sejat slabo seme, pa zastoj, ker dela zopet »nemoten« z nemškim denarjem proslite. Nekim krogom, ki so zato postavljani, kličemo stvar v spomin.

m »Mladinoljub« priredi prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. ob 4^{1/2} popoldne pri »Gorjancu« na Kornu zanimivo predavanje, namenjeno v prvi vrsti za stariše in za one, ki imajo z vzgojo opraviti.

Vsi, ki se za to nujno potrebno društvo zanimajo, pripeljite seboj še znanee in sestre — saj ne bo treba nikake vstopnine plačati!

Uradniki deželne odbora so darovali 46.90 K v korist društva za podporo izpuščenih kaznjencev kot preostanek zbirke za spomin dr. Pettarina.

Porotno sodišče. Prihodnje porotniško zasedanje pri okrožnem sodišču v Gorici se bo pričelo dne 9. decembra t. l. Na vrsto pridejo sledeče obravnave: Kazenska obravnava proti razpečevalcem ponarejenega denarja. Za to obravnavo sta določena dva tedna. — Obravnava zaradi razžaljenja časti potoma tiska proti uredniku lista »L'Eco del Litorale«, katerega toži deželni svenik v p. dr. Pettarin ter dve obravnavi zaradi razžaljenja časti potoma tiska proti uredniku »Novega Časa«, katerega tožita deželna poslanca Kovač in Miklavič.

Vojaška bolnišnica v Gorici, ki jo je zgradila dežela, se bo blagoslovila dne 2. decembra.

Današnjemu naknadnemu naboru je bilo predstavljenih 13 mladeničev. Potrjen je bil edinole č. g. Ant. Mrevlje kaplan v Bovcu.

Pretep med vojaki in civilisti. V nedeljo okolo 10. ure ponoči se je vršila v gostilni »Al Polo Nord« v ulici Formica pravcata vojska med vojaki in civilisti. Med nekim vojakom in nekim neznanim civilistom je prišlo zaradi plačila do prerekanja. Gostilničar Kozmar je hotel posredovati, a vojak mu je zasadil bajoneto v levi bok. To je dalo povod, da se je razvil med vojaki in civilisti splošni pretep, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. Enega dragonca so morali z izvoščekom prepeljati v vojaško bolnišnico. Orožni mojster kavalerijskega oddelka strojnih pušk je dobil 1^{1/2} kg težak kamen v glavo in je obležal nezavesten. Ranjenih je tudi mnogo civilistov. Gostilničarja Kozmar-ja so prepeljali tudi v bolnišnico, kjer se nahaja v težkem stanju.

Truplo samomorilca. V sredo so izkopali truplo onega mladeniča, ki se je vrgel raz most koncem ulice sv. Klare v Korenj; navzoči ste bili sestra in sestrčina nesrečnega, ki ste ga koj spoznale. Samomorilec je 28-letni mizar Alojzij Kodermac iz Podturna. Po identifikaciji so truplo zopet zakopali.

m Služba lekarn. Od 23. do 30. t. m. boste imeli ponočno službo lekarni: L. I. I. b. r. - Pontoni.

Iz goriske okolice.

Smrtna kosa. V soboto popoldne je umrl v Št. Mavru v 34. letu svoje dobe po dolgi in mučni bolezni g. Marij Fonziari, blagajnik tukajšnje zastavljavnice, sin veleposestnika g. Fonziarija, zapustivši vdovo in 3 otroke. Pogreb se je vršil v pond. popoldne. Udeležba pri pogrebu je bila velika. Poleg velikega števila domačinov se je udeležilo pogreba tudi mnogo Solkanecv in Goričanov. Svetila mu večna luč! Žalujemo spoštovani družini pa naše sožalje!

Dornberg, dne 15. nov. Čudimo se, da vam ni še nikdo poročal, da so pri nas že davno pričeli z uravnavo Vipave. Vže davno pred volitvami si je o-

gledala obhodna komisija vse načrte, ki se tičejo uravnave Vipave. Vže takrat nam je merodajna oseba obljubila, da se izvršijo brambena dela med dornberškim železniškim in mostom čez Vipavo, in to še jeseni 1912. Ker se pa ni z delom takoj začelo, so cikali hudobni jeziki, da je to le vaba za volitve. Sedaj pa, ko je precejšnji del tega načrta vže dovršen, molčijo dotičniki, a molčijo tudi drugi, ki ne najdejo niti toliko časa, da bi poročali javnosti o začetku tega toli važnega dela. Zato sem prijel jaz za pero, da vam to sporočim ter izrazim zahvalo onim našim bivšim zastopnikom, ki so dosegli to, da se bodo Vipava in njeni pritoki uravnali na stroške vlade in dežele, ne da bi mi posestniki in občani k temu kaj prispevali. Hvala jim tudi, da se je z delom najprej v Dornbergu začelo.

g Vipolže. V pondeljek so se vršili na posestvu barona Teuffenbach poiskusi za rahljanje zemlje potom razstreljiva »dinamon«. Poiskusi so se prav dobro obnesli. Videli smo, kako je razstreljivo dvignilo iz zemlje velik čok drevesa s koreninami vred. Za to delo bi bil rabil en kopač najmanj en dan. Z »dinamonom« pa je bila stvar v pol uri končana. Potem smo videli, kako je »dinamon« odstranil veliko skalo. — Glavno za vinogradnike pa je rahljanje zemlje. Ena »dinamonova« patrona zrahlja zemljo v okrožju poldruega metra tako, da se zemlja potem z lopato lahko preobrača. Poiskusom so prisostvovali razun gospodov komisije z Dunaja in iz Gorice, mnogi veleposestniki iz Brd z damami vred ter obilo občinstva. Po končanih poiskusih je nudil baron Teuffenbach navzočim kosilo, pri katerem je govorilo več udeležencev. Po kosilu so si udeleženci komisije ogledali kleti barona Teuffenbacha, ki so v najzornejšem redu.

g Dornberg. V nedeljo smo praznovali zahvalno nedeljo na slovesen način. Imeli smo obenem skupno sv. spoved in sv. obhajilo za sv. leto. G. župniku so pomagali spovedovati preč. gg.: župnika iz Prvačine in Juvančič ter preč. gg. patra frančiškana Edvard in Aleksander. Vseh spovedancev in obhajancev je bilo 630. Bog daj svoj blagoslov!

g Dornberg. Kupčija z vinom je precej živalna. Kupci se oglašajo od raznih strani. Dunajski in nižjeavstrijski kupci iščejo nekuhana — svetla vina. Kdor ga ima, odda ga dobro. Cena vinu je sedaj 33—35 K.

g Zalošče. V soboto popoldne je bil tukajšnji posestnik J. Rojc v Sv. Križu z vozom. Ko je začelo deževati, šel je vedrit v neko lopo. Na vozu je imel nekega potnika imenom Karrer s Koroškega, ki si je šel iskat delo v Tržič. Nesreča je hotela, da je treščilo v lopo, in strela je ubila potnika in Rojcu vola. Rojc in njegov sin sta ostala nepoškodovana. Ubiti potnik je 32 let star, oženjen. Pokopali so ga v sv. Križu.

Vola so pripeljali v Dornberg, kjer ga je gospodar razprodal.

Nesreča pri delu. 37letni delavec v podgorski papirnici Anton Hvalič si je odsekal dva prsta desne roke, ko je cepil drva. Zdravi se v bolnišnici u. br.

Z revolverjem je ustrelil 19letni Peter Visintin iz Podgore na 34letnega Avgusta Succo iz Ločnika. To se je dogodilo v nedeljo zvečer v gostilni Carniel v Podgori med nekim preprirom. Succa so prepeljali ranjenega v bolnišnico us. br. Visintina pa v sodnijske zapore.

g Zanjke je nastavljal zajcem Ivan Ferletič iz Mirna. Za to je bil obsojen na tri dni zapor.

Z okna se je vrgel v Kojskem v soboto Franc Čadež, ki je zadnje čase delal na gornje Avstrijskem. Vrnivši se v domovino, je kazal znake umobolnosti. Pri padcu je zadobil notranje po-

škodbe, vsled česar so ga prepeljali v bolnišnico u. br.

Iz ajdovskega okraja.

Nesreča z avtomobilom v Črničah. V nedeljo popoldne je drčal neki avtomobil prišedši od Ajdovščine skozi Sečlo, kjer bi bil kmalu povozil tri otroke na cesti, ki so se s silo rešili. V Črničah je pa ta avtomobil povozil 14letnega fanta, ki se je bil že ognil v jarek, a misleč, da gre »auto« za njim v jarek je skočil na cesto, kjer ga je »auto« takoj prevrgel in zmastil. »Auto« mu je šel namreč čez prsa in ga tako pokvaril, da mu je tekla kri iz ust in ušes. Fant je parkrat vzdihnil in je bil takoj mrtev. Vsa vas se je zbrala na licu nesreče in zgodila bi se bila kmalu še večja nesreča vsled razburjenja ljudstva, ako bi ne bil »auto« kmalu odpihal proti Šempasu. »Auto« je vodil poveljnik tuk. vojaškega letalnega oddelka stotnik Stohazl. Čas bi bil, ker se te nesreče množijo, da bi varstveni organi najstrožje pazili na izvrševanje predpisov, ki ne dovoljujejo tako nagle vožnje po cestah v obče, posebno pa po vaseh.

Slive cveto o sv. Martinu v Ustji. Gosp. Stibilj iz Ustij pri Ajdovščini nam je prinesel cvet slive, ki je v polnem cvetu. Pač redka prikazen!

Izredno debela pesa. Gosp. Gomičelj iz Ustij pri Ajdovščini je pridelal na svojem posestvu peso, ki je bila 65 cm dolga, 41 cm debela ter tehtala 7 kilogramov. Pač izredno debela pesa.

Iz kanalskega okraja.

kl **Danes,** dne 20. t. m. je daroval preč. g. župnik I. Kodre iz Sv. Križa sv. mašo v Kanalu kot štiridesetletni jubilej, odkar je nastopil kot kaplan službo v Kanalu. Maševal je ravno pred tistim bratovskim oltarjem, pred katerim je pred 40 leti maševal prvokrat v Kanalu. Preč. gosp. župniku želimo iz srca, da bi še mnogo let bil zdrav in čil!

Volitve za novi cestni odbor kanalski se bodo vršile danes teden, t. j. v četrtek dne 27. t. m. V zadnjem članku o gradnji cest na Kanalskem smo volilcem priporočali, naj izvolijo v novi cestni odbor razumne, za celi okraj u-nete može. Nekateri bi radi videli, naj bi ostalo županstvo Kanal in Deskle brez zastopnika v cestnem odboru. Ne pomislijo pa, da te dve županstvi plačujeta največ v cestni odbor in da niste imeli dosedaj najmanjšega užitka od tega plačevanja. O izidu volitev sporočimo.

kl **Javna tehtnica v Kanalu.** Že veliko let se borijo posestniki iz okolice kanalske, da bi se napravila v Kanalu javna tehtnica. Dardanes, ko se prodaja vse na vago, želi vsak gospodar poprej vedeti predno kupčijo sklence, koliko tehta vol, prešič, slama, seno in drugi pridelki. Med tem, ko se po vseh drugih krajih gre kmetu na roko, da se ga obvaruje zgube, se to godi v Kanalu iz edinega vzroka, ker ima eden ali drugi pri tem dobiček na škodo kmetu. Naši kmetje so zatrdno pričakovali, da bo sedanje starešinstvo pod novim županom Gorjupom brez drugega napravilo javno tehtnico. Pa zastoj! Ljudstvo je trdnega mnenja, da je sedaj sicer v Kanalu novo starešinstvo in županstvo, toda pravi vladar je še vedno prejšnji župan A. Križnič. Morebiti bodo kaj pomagale te vrstice in vplivale na starešine, da bodo odločno zahtevali javno tehtnico.

kl **Zadeva ali preiskava zaradi tihotapstva** se še vedno nadaljuje. Vedno več jih je povabljenih in bati se je, da jih pojde še mnogo v luknjo. Čudno je pri tem to, kakor smo čitali v »Edinosti«, da se pišejo ti zapisniki o strankah v nemškem ali v italijanskem jeziku.

Še bolj čudno pa je to, da se nobena izmed zaslišanih strank ne upre takemu zapisnikarju v tujem jeziku. — Govori se, da je bilo prignanih več sto parov volov iz Italije na avstrijska tla. Zdi se, da so bili italijanski in avstrijski tihotapci v zvezi in da so natančno vedeli, kje se nahaja italijanska oziroma avstrijska financa. Tudi italijanska financa v Benečiji to zadevo natančno preiskuje. S tem tihotapstvom, ki se je vedno vršilo, bili so naši živinorejci močno oškodovani, kajti kadar je bila živina na italijanskem ceneja kakor pri nas, gonili so jo iz Italije k nam, in s tem so potlačili ceno naši živini, s čimur so bili vsi naši živinorejci sploh tepeni. Zaslišanih je bilo že vse polno gospodarjev iz kanalske in obmejne idrijske doline, in zdi se, da še ni konca preiskovanju. — Utihotapljenjo živino so tihotapci vozili na trg v Gorico. Prav mnogo tihotapcev je takih, ki niso imeli nikdar nobenega govejega repa v hlevu. In tudi taki so dobili živinske potne liste.

kl **Po Kanalu se sliši glas,** da se namerava napraviti v cerkvi nove cerkvene klopi. Želimo najboljšega uspeha!

Iz tolminskega okraja.

t **Podmelec.** — Prvo adventno nedeljo, t. j. dne 30. novembra t. l. takoj po blagoslovu popoldne bo v prostorih g. Luka Zalašček v Podmeltu h. št. 47. vstanovni občni zbor »Prostovoljnega gasilnega društva« s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor in razlaga pravil. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti. Pametno misel za vstanovitev gasilnega društva so sprožili fantje sami. Da je to društvo potrebno, mora priznati vsak, kdor ve, da je od Tolmina do Podbrda daleč in da imata na vsej tej razdalji edino ta dva kraja svojo požarno brambo. Želimo, da bi se društvo srečno vstanovilo in vstrajno delovalo in stalo na straži proti požarom.

Iz komenskega okraja.

km **Škrbina.** Zaradi lovskega prestopka je č. kr. okr. sodišče v Komnu obsodilo Edvarda Colja iz Škrbine na 15 dni zapor.

km **Kostanjevica.** Dne 16. t. m., nedeljo po s. Martinu, imeli smo tu v Kostanjevici posebno lepo in ginljivo pobožnost, t. j. poldnevno vedno češčenje presv. Reš. Telesa in zahvalnico skupaj. Skoro vsi so prejeli sv. zakramente in posebno so se odlikovali v obilnem številu z lepim zgledom možje, družinski očetje in žene ter fantje in mladenke. S češčenjem je bila tudi sklenjena pobožnost in procesija za sv. leto. Jako hvaležni smo č. g. o. Vilibald, kapucinu, ki je tako lepo in ginljivo vzbujal pobožnost do presv. Rešnega Telesa na prižnici in v spovednici, pa tudi g. vikariju domačemu, kateri nam je preskrbil tako lepo in ginljivo pobožnost. Bog daj, da bi ta pobožnost tudi obrodila obilen sad poboljšanja in stalnega krščanskega življenja! T.

km **Preserje.** Dne 13. t. m. je prišel k nam pobirat br. kapucin iz Sv. Križa miloščino kot običajno vsako leto. Občinski redar ga je pa ustavil ter ga vprašal, ali ima dovoljenje za pobirat miloščino. Kapucin je odgovoril, da pobira miloščino že več let, ne da bi mu bilo treba imeti izkaznico. Nato je redar spremil kapucina k županu. Župan pa je kapucinu dovolil nadaljno pobiranje miloščine brez dovoljenja, ker je to že v navadi. Sicer pa je vsak kmet gospodar dati miloščino ali ne. — Občinski redar pa bi bolje storil, ako bi zasledoval one ponočnjake, ki nadlegujejo speče očitstvo in celo javne urade.

km **Malidol.** Volivci II. in III. razreda so sklenili, da bodo volili le take može,

ki bodo znali zastopati v občinskem starešinstvu kmečke koristi, in sicer bo vsak razred izvolil može iz svoje srede. »Štokfižovci« pa naj naredijo kar hočejo.

km **Komen**. Minulo nedeljo smo imeli običajno zahvalnico. Lepo vreme je privabilo mnogo ljudi, ki so se Bogu zahvalili za v minolem letu prejete dobrote. Izvrstno so pri tem vršili svojo dolžnost cerkveni pevci.

km **Škrbina**. Nov mlin z dvema kamnomoma si je napravil Šimec Žaga. Napravil bo še en valjer za pšenico in eno kolo za ješpren. Mlin sedaj dobro dela. V tem pogledu smo v Škrbini dobro preskrbljeni.

km **Nabrežina**. V kamenolomih je še vedno malo dela. Socialisti so pričeli premišljevat svoje zmote. Če ni dela, se jim slabo godi. Tudi krčmarji in trgovci so potrti.

km **Sveto**. Elizabeta Švara, doma iz Svetega, je dne 14. t. m. umrla v Nabrežini, kjer je več časa prebivala. Dne 17. t. m. se je darovala za njo v Svetem sv. maša zadušnica.

km **S Krasa**. Dne 13. t. m. je bila po celem Krasu huda nevihta z močnim nalivom, ki je napravil na drevju in na cestah mnogo škode. Zaradi neprestanega deževja je zaostalo kopanje in oranje na polju. Prerokuje se, da bo huda zima; zato naj si preskrbi vsak kmet mnogo stelje in drvi.

Iz **Štanjela** nam poročajo, da je tam divjal v četrtek med 6. in 7. uro zvečer hud vihar, ki je napravil ubogim ljudem mnogo škode. Odkril je mnogo hiš tako, da ni ostalo na nekaterih strehah nič opeke in tudi nič lesa. Veter je izrul več dreves in podrl mnogo latnikov. Takega viharja ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Med viharjem pa je lilo kot »iz škafa«. — Tudi iz Trsta, Istre in s Kranjskega se poroča o strašnem viharju, ki je divjal skoraj ob istem času. V Ljubljani je vihar napravil tudi mnogo škode na hišah. Angelj na zvoniku frančiškanske cerkve je upognjen.

Iz korminskega okraja.

V **Medani** je umrla v pond. popoldne in so jo včeraj popoldne pokopali blaga gospa Marija T o r o š roj. Boško. Bolna je bila le 10 dni in je čakala starost 66 let. N. p. v m.! Preostali naše sožalje!

Požar v Korminu. V soboto ponoči je v Korminu pogorela hiša, ki je last in v kateri se nahaja pekarna Katarine Gulin. Škode je 25.000 K. Hiša je bila zavarovana.

Gospodarstvo.

Vinska letina v Srbiji je bila letos prav dobra in bo vino prilično ceno. Grozdja na belgrajskem trgu že davno ni bilo toliko in tako poceni kakor letos.

Pretakanje letošnjega vina. Letos bo treba pretakati vino že pred Božičem, ker je bilo v grozdju mnogo gnjilobe. Kdor pretoči vino, naj ne pozabi zveplati posode, da bi vino ne postalo preveč temno. Vinski kupci, posebno pa nemški želijo imeti le blede vina.

Davek na peneča vina. Davek na šampanjec bo znašal po tej novi postavi od ene steklenice, ki obsega od 425 do 850 kubičnih centimetrov (to je nekaj več kakor tri četrt litra, ali stari polič) 80 vinarjev, toda od šampanjca, ki je napravljen samo iz vinskih jagod in od šampanjca, ki je iz sadja napravljen, samo 20 vin. Za steklenico od 230 do 425 kubičnih centimetrov (pol steklenice), je tudi davka samo polovica od zgoraj navedene svote.

Počilo o stanju poljedelskih pridelkov v začetku meseca novembra.

mamo sledeče podatke. Oziroma iz tozadevnega uradnega poročila c. kr. poljedelskega ministerstva posnežito je skoro povsod že posejano, razun nekaterih krajev na jugu monarhije. Drugače je letos ozimina jako lepa. Škodo delajo v Karpatih in tudi na Češkem poljski polži, ki so uničili dosti setve. Tudi poljske miši se pojavljajo v večjih množinah. Koruza je spravljena povsod dobro zrela, le na Moravskem so morali pobrati še na pol zeleno radi slabega vremena. Krompir je pod streho. Žalibog se letos slabo drži in posebno v Šleziji in na Ogrskem tožijo, da močno gnije. V drugih krajih je nekoliko boljši, četudi ga tampatam napada bolezen. Pesa je letos obrodila jako dobro. V naših krajih sicer pese dosti ne sadijo, a za krmo je to jako izboren pridelek. Drugod so kmetovalci že bolj pretkani in sadijo cele njive pese za živino. Zelje je po večini vspelo jako dobro. V nižavah in mokrotnih legah je slabo in nima skoro nobenih glav, zato pa je drugod zdravo in močno. Detelja se je obnesla prav dobro. Po večini je dala letos tri, a tudi štiri dobre košnje. Nekaj škode so sicer napravile poljske miši, a v celoti so vspehi letos prav dobri. Košnja po navadnih travnikih pa letos ni bila izdatna, posebno ne v Galiciji, kjer še otave niso dobili. Primorsko je skoro med boljšimi deželami, ki pridejo tu v po-

štev tako, da se v celoti ne moremo v tem oziru ravno pritoževati. Marsikje je še slabše kot v naši deželi.

Književnost.

Latinske sentencije. — Tako je ime knjigi, ki jo je spisal Gl. Baruskovič in je izšla v Novem Sadu na 178 straneh. V njej najde čitatelj najlepše latinske sentencije in zraven tem odgovarjajoče hrvatsko-srbske, v cirilici pisane. Cena je 1 K. Knjigo priporočamo tudi Slovencem, ki hočejo poznati poleg latinskih tudi lepe hrvatsko-srbske izreke.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst 85, 17, 54, 81, 90.

Ugodna prilika!

V trgovini pri soškem mostu št. 63 (Via Ponte Isonzo) v Gorici se dobi »vsakovrstno sveže oblačilno blago« kakor: srajce, spodnje hlače, razni oksforti in porhanti, obleke za otroke itd. po prav nizki ceni. **Blago za moške in ženske obleke** pa po tovarniški ceni. — S tako nizkimi cenami postrežem lahko radi tega, ker sem si nabavil veliko množino blaga. Obenem priporočam sl. občinstvu svojo dobroznano delavnico, kjer izvršujem vsa naročila z največjo skrbnostjo. Za obilen obisk, se priporoča **Anton Jug**.

Draginja je prestana

bo vskliknil vsak,

ki se o tem prepriča v trgovini

J. MEDVED - GORICA

Gene so sledeče:

Mošak obleka K 28, 34, 40, 35.

Zimska suknja „ 20, 25, 30, 40.

Pelerina „ 15, 20, in 25.

Otročja obleka od 7 K naprej.

Prepričajte se o tem v izložbenih, oknih kjer cene jasno govore da je v resnici

DRAGINJA PRESTANA

Ta glas naj prodre do zadnje hiše naše domovine.

Zdravnik

dr. J. Bačer

ordinira

**v ulici Tre Rè št. 9
v GORICI.**

Tvrdka O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici
v hiši „Goriške ljudske posojilnice“
(prej krojaška zadruga.)

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mi-zarsko, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.
Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Denarja ni,

draginja je vedno večja *saslušek pa majhen*. Ako hočete z malim trudom gotovo *10 do 20 kron na dan* zaslužiti, pošljite v pismu za posojilo znamko za 10 vin. in svoj natančen naslov na

Josip Batič, Ilirska Bistrica 27
(Kranjsko).

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvla za zimske in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sej-mih in trgih na deželi.
P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Odlikovana pekarna

in sladlčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Pri-poroča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Najboljše in najmodernejše sukno na moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna **R. STERMECKI v Celju št. 304**. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami pošiljane prosto.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice

Gorica, Gosposka ulica 19.

Priporoča svojo veliko zalogo zlatnine in srebrnine in optičnih predmetov.

Vse po najnižjih cenah.

80.000 ur.

Ker sem na lastno ime prevzel razprodajo ur sem v stanu ponuditi prav elegantno uro iz *Double-zlata Anker-Remontoir le sa K 280*. Ura teče enkrat navita 36 ur zaporedoma in je električnim potom s pristnim zlatom prevlečena. Jamstvo za natančen tek je 4 leta. Ena ura stane torej *K 280, dve K 520, tri K 780*. Razpošilja proti povzetju Eksportna hiša *H. Spingarn, Krakovo št. 175*. — Op.: Zamenjena dovoljena ali pa se denar povrne.

Usnje podplati. Vrvarsko

blago. I. Drufovka, Gorica

nasproti „Monta“, odli-

kovan: delavnica nadpla-

tov. — Velika izbira obuvla.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

se priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obileposetn S spoštovanjem **E. Jakin**

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Trgovina z usnjem

v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi“).

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljsh tovarov*. Prodajam vse čevljarске potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim **JOSIP MARUŠIČ**, trgovec.

ULICA SV. ANTONA št. 4 (kjer je bila pred leti tvrdka BOZZINI). — Stara zaloga raznovrstnega pristnega briskega, furlanskega, vipavskega, istrskega in dalmatinskega belega in črnega vina. Prodaja od 56 litra navzgor. Raznovrstno žganje kakor tropinovec, slivovec, brinovec in finega špirta. Razpošilja na debelo in drobno po najnižjih cenah.

Alojzij Gril, mizarški mojster
v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarško delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Vino, motno, zavreto se popravi kakor tudi odvrane se prevelika množina kisline vinskemu moštu ali vinu. Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Primorskega Lista“ Semeniška ulica 16, II. nadstropje.

Viktor Toffoli-Gorica
prva zaloga oljkovega olja
Via Teatro 16. — Via Seminario 10.

Oljčno olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedilno	liter	Kron	—96
Jedino olje fino	„	„	1.04
Namizno olje	„	„	1.12
Istrsko-oljčno olje	„	„	1.28
Valona	„	„	1.40
Bari	„	„	1.40
Oneglia	„	„	1.60
Lucca	„	„	2.—
Nizza	„	„	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

JOSIP CULOT
v Raštelju št. 2 — 25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnega igrač, okraskov za božično drevesce in punčk za igračo.

Razpela iz kovine in lesa, rožni venci, podobice, rokavice iz volne in sukna, moške in ženske nogovce, čevlje in kape za zimsko sezono; zaloga drobnarije za kramarje na drobno in debelo, kipi, in svetniki iz porcelana, kovčki, pipe, ustnik cevi itd. itd. itd.

FRANC MLEČNIK
ulica Vetturini št. 3

priporoča svojo krojaško delavnico slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno prečast. duhovščini za napravo talarjev. površnikov itd. itd.

Dalaonica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Velika zaloga železnine
Pinter & Lenard -- Gorica

priporoča ravnokar za zimo došle vsakovrstne peči. štedilnike mesoreznice in drugo.

PRVA GORIŠKA
posebna (specijalna) trgovina platnenega in bombažastega blaga
H. WALLAND
GORICA

Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana
(prej Via Stretta 4.)

Združena češko-moravsko-šlezjska tovarniška zaloga platnenega in bombažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah in sicer v veliki izbiri šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe! Gradl in žimo za žimnice (štramače).

RAZLIČNE KOVERT, PLAHE IN KOVTR!

Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd.

Zajamčeno

iz najboljše konopne preje ročno tkano domače gorenjsko platno iz Škofje-Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče dolgoletne trajnosti!

Znano najboljšje blago! Strogo solidna postrežba!

POPOLNOMA NOVA ZALOGA!

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travnku.

Trskino (štokfševro) jetrno olje. Posebno sredstvo proti pranim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomerno barvo po K 1-40, bele barve K 2.

Trskino blešeno jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravi v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, tlesni otroci, gošče, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela Gene zmerne.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih

100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

KDOR HOČE KUPITI

dobro in trpežno zimsko blago, naj se obrne zaupno do tvrdke

IVANČIČ & KURINČIČ

Gorica Gosposka ulica št. 11. Velika izbira drobnarij za šivilje in krojače. Velika izbira dežnikov.